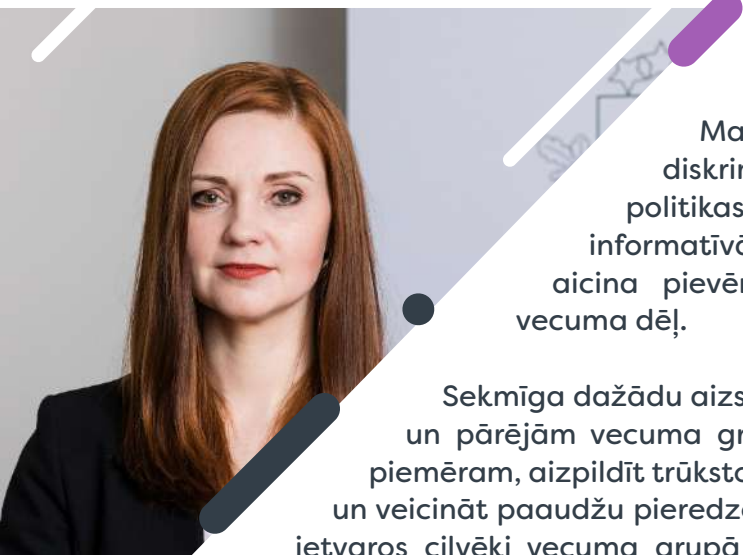

atvērtība ir vērtība

Informatīvās kampaņas "Atvērtība ir vērtība" jaunumi
Marts, 2021

Labdien!

Marts ir laiks, kad visā pasaulē tiek aktualizēti diskriminācijas un līdztiesības jautājumi, tādēļ saliedētības politikas īstenotāji Sabiedrības integrācijas fonds uzsāk informatīvās kampaņas "Atvērtība ir vērtība" tematisko gadu un aicina pievērst īpašu uzmanību eidžismam jeb diskriminācijai vecuma dēļ.

Sekmīga dažādu aizspriedumu un stereotipu plaisas mazināšana starp 50+ un pārējām vecuma grupām var sniegt pievienoto vērtību daudzās jomās, piemēram, aizpildīt trūkstošās darbaspēka pozīcijas, sabalansēt ģimenes ikdienu un veicināt paaudžu pieredzes apmaiņu. Tāpat arī kampaņas "Atvērtība ir vērtība" ietvaros cilvēki vecuma grupā virs 50 gadiem tiks aicināti turpināt attīstīt savas prasmes darba jomā un būt sociāli aktīvai sabiedrības daļai, jo, kā vēsta kampaņas sauklis, "Laiks darīt tagad!".

Sabiedrība noveco, tas ir fakts. Gan no katra paša uzņēmības, gan no vides, ko veidojam visi kopā, būs atkarīgs, cik pieņemošā un iekļaujošā sabiedrībā mēs dzīvosim – nepavisam nav tālu laiks, kad šodienas jaunieši būs nākotnes seniori, tāpēc viņu pašu rokās ir radīt vidi, kurā viņi justos vajadzīgi un saprasti arī pēc 30 un 40 gadiem. Jo aktīvāk apgūsim aktīvās novecošanas konceptu, jo vairāk pagarināsim aktīvā darba un sabiedriskās dzīves posmu un palīdzēsim vecākiem cilvēkiem nepadoties, turpinot attīstību un izaugsmi.

Aicinu šogad gan sekot līdzī mūsu kampaņas norisei, gan arī iesaistīties un sadarboties, lai kopīgiem spēkiem vairotu savstarpējo saprašanu, cieņu un veidotu atvērtāku, iekļaujošāku Latvijas sabiedrību!

Zaiga Pūce, Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktore

Attēls: Zaiga Pūce, Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktore

atvērtība
ir vērtība

SATURS

3

60 ir jaunie 30: kampaņa “Atvērtība ir vērtība” šogad aicina mazināt vecuma diskrimināciju

4 - 5

Vecuma diskriminācija skaitļos un faktos

6

Interaktīvs tests: uzmini vecumu!

7

Iepazīstinām ar kampaņas vēstnešiem

8

Laiks darīt tagad – Violetas un Arņa stāsts

9

Bīstamie cipari mūsu galvās: par vecuma diskrimināciju un tās sekām jauniem cilvēkiem

10

Kustība “Dažādībā ir spēks” aicina darba devējus pieteikties pašnovērtējumam “Atvērtība ir vērtība” 2021. gada plāni

atvērtība
ir vērtība

Violeta un Arnis
59 gadi
Aizraujas ar tango

Laiks darīt tagad.

www.atvertiba.lv

atvērtība ir vērtība

IZGLAUDZĪJUMS TAVĀ BRĪDĒTĀ

Māris
58 gadi
Mācās spēlēt ģitāru

Laiks darīt tagad.

www.atvertiba.lv

atvērtība ir vērtība

Anna
55 gadi
Programmētāja

Laiks darīt tagad.

www.atvertiba.lv

atvērtība ir vērtība

Ainārs
62 gadi
Viesmīlis

Laiks darīt tagad.

www.atvertiba.lv

atvērtība ir vērtība

Attēli: "Atvērtība ir vērtība" šī gada plakāti

60 ir jaunie 30: kampaņa "Atvērtība ir vērtība" šogad aicina mazināt vecuma diskrimināciju

Vidējais dzīves ilgums visā pasaulē pakāpeniski pieaug un tas ļauj cilvēkiem ilgāk izbaudīt dzīvi. Pilnvērtīga dzīves baudīšana iespējama vien tad, ja ģimene un pārējā sabiedrība ļauj justies kā pilntiesīgiem sabiedrības locekļiem un arī pats esi gatavs nezaudēt aktivitāti.

Mūsu šī gada kampaņas tematiskais ietvars ir diskriminācija vecuma dēļ, aicinot novērtēt gadus vecākās sabiedrības daļas prasmes un pieredzi. Kampaņas plakātos ar četru reālu tēlu palīdzību gribam iedvesmot darīt tagad – profesijas izvēlē, darba vidē un privātajā dzīvē.

Pasaulē ir daudz aizrautīgu cilvēku, kuriem gadi nav šķērslis, lai mācītos, apgūtu ko jaunu un izkoptu aizraujošus vaļaspriekus. Un daudziem vajadzīgs vien neliels pamudinājums un atbalsts, lai neatteiktos no saviem sapņiem tikai tāpēc, ka galva metas sirma!

Iepazīstinām ar Annu, Violetu un Arni, Māri un Aināru. Varbūt viņi arī tevi iedvesmos jaunai izaugsmei? Laiks darīt tagad!

Vecuma diskriminācija skaitļos un faktos

Pasaulē pieaug vidējais dzīves ilgums

sievietēm
75,6 gadi

vīriešiem
70,8 gadi

Eiropas Savienībā līdz 2050. gadam

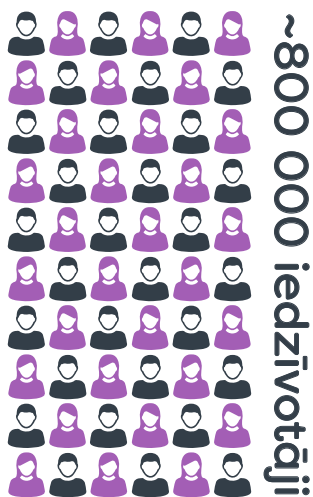
65+

+ ~39 milj.

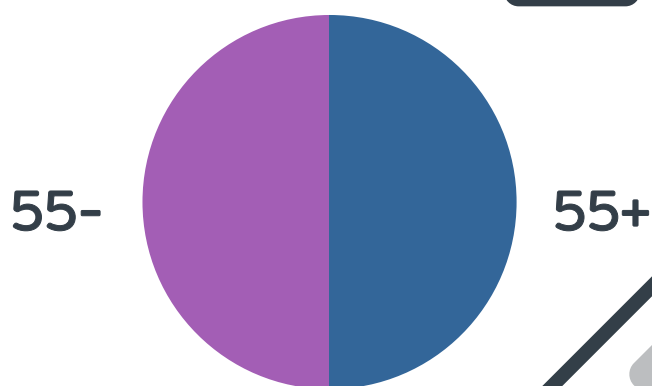

Latvijā šobrīd

= vecumā
50+

Sabiedrības vecums Latvijā

Nosacījumi sabiedrības novecošanas procesā:

ilgāk jāstrādā

pastāvīgi jāmacās

jādzīvo aktīvi

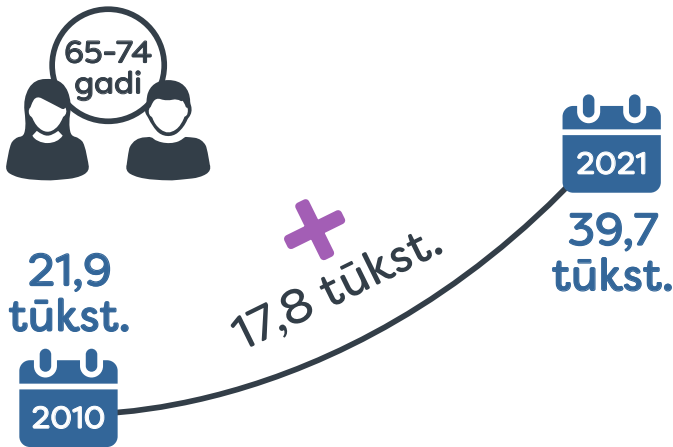

jādzīvo veselīgi

Vecuma diskriminācija skaitļos un faktos

Viens no lielākajiem politikas veidotāju izaicinājumiem ir šo tendenci saglabāt un noturēt vecākus cilvēkus darba tirgū pēc iespējas ilgāk

Pastāvīgi pieaug senioru nodarbinātības rādītāji.

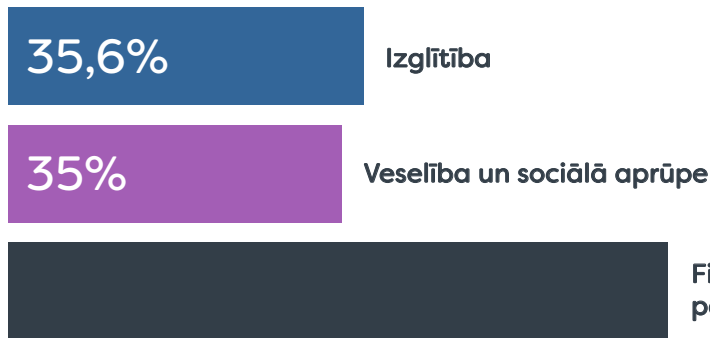

Latvijā pastāvīgi pieaug vidējais nodarbināto vecums.

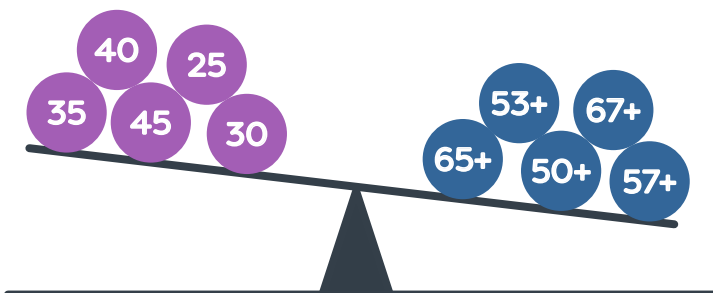

(Latvijas Darbaspēka apsekojums, 2019)

Īpatsvars starp nodarbinātajiem nozarēs:

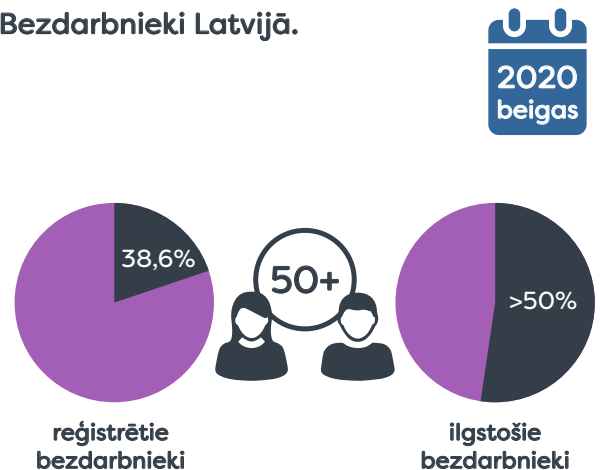

Vecums ir galvenais faktors, kas darba meklējumos pretendētus ar līdzīgu kvalifikāciju nostāda nevienlīdzīgās pozīcijās

(Eurobarometer, 2019)

Bezdarbnieki Latvijā.

(Nodarbinātības valsts aģentūra, 2020)

Interaktīvs tests: UZMINI VECUMU!

Pirmais iespads par cilvēku rodas vien dažās sekundēs, bet var izrādīties noturīgs gadiem ilgi. Bieži vien par citiem spriežam pēc viņu vecuma, ļaujoties izplatītiem priekšstatiem, ka visi jaunieši ir enerģiski jaunu ceļu gājēji, bet visi seniori – rimti krustvārdu mīklu minētāji. Bet vai tā tiešām ir?

Aicinām izpildīt "Atvērtība ir vērtība"

interaktīvo testu

un noskaidrot, vai spēj uzminēt cilvēka vecumu, aplūkojot bieži lietotos ikdienas priekšmetus!

Attēls: Interaktīvs tests: Uzmini vecumu!

Ar prieku iepazīstinām ar mūsu šī gada kampaņas vēstnešiem

“Jau rīt katrs no mums kļūs par dienu vecāks. Tāds ir dabas likums. Bet sabiedrības radītie stereotipi vecuma atšķirības nepamatoti un sāpīgi pārvērš par šķēršļiem attīstībai, darbam un sapņiem. Eidžisms ir nespēja aiz dzimšanas gada ieraudzīt talantīgu un līdzvērtīgu cilvēku. Vecums ir pieredze un zināšanas nevis barjera pilnvērtīgai dzīvei. Atvērsimies tiem, kas ir blakus.”

Prof. Deniss Hanovs,
kultūrpētnieks, "Atvērtība ir vērtība" eksperts

Foto: Deniss Hanovs

“Pilnīgi piekrītu teicienam, ka vecums ir cilvēka galvā, nevis pasē. Darba vietā 50+gadnieki ir liela vērtība, jo, nezaudējot spēju mācīties un apgūt jauno, visbiežāk ir komandas dvēseles un padomdevēji. Gudri ir tie darba devēji, kas savās organizācijās iekļauj dažādu vecumu darbiniekus! Tas ļauj mūsu sabiedrībai saglabāt savu gara spēku un tradīcijas, tajā pašā laikā radot inovatīvus un konkurētspējīgus risinājumus.”

Pārsla Baško,
stratēģiskās personālvadības un komunikācijas konsultāciju uzņēmuma "ERDA" partnere

Foto: Pārsla Baško

“Mūsu varā nav ignorēt ierakstu pasē par nodzīvotiem gadiem, taču dzīvot aktīvu un jēgpilnu dzīvi jebkurā vecumā – tā ir mūsu izvēle! Kā psiholoģe varu teikt, ka ļoti svarīgi jebkurā vecumā ir saprast, ka tagad ir vislabākais laiks kaut ko uzsākt. Tieši tagad, ne agrāk, ne vēlāk! To arī visiem novēlu – atrast sev tīkamu lietu, ko gribas darīt tieši tagad.”

Iveta Aunīte,
emocionālās labsajūtas un attiecību eksperte, psiholoģe ar vairāk nekā 10 gadu ilgu praktisko pieredzi

Foto: Iveta Aunīte

“Vecums tāpat kā dzimums zināmā mērā ir sociāli konstruēts, proti, dažādās sabiedrībās un vidēs tam tiek piešķirtas dažādas nozīmes. Nereti tieši vecāka gadagājuma cilvēki tiek saistīti ar darba un dzīves pieredzi, zināšanām, spriestspēju un zināšanu nodošanu jaunajiem. Kādu vērtību mēs piešķiram vecumam? Latvijā gandrīz 800 000 iedzīvotāju ir virs 50 gadu vecuma. Nesaredzot šo cilvēku potenciālu aiz viņu bioloģiskā vecuma, gan organizācijas, gan sabiedrība kopumā zaudē milzu resursu.”

Dr. Agnese Cimdiņa,
padomniece, sociālantropoloģe, dažādības vadības eksperte

Foto: Agnese Cimdiņa

Lepojamies, ka šogad mūsu sadarbības partneri ir domnīca "Providus", Latvijas Pensionāru federācija, Rīgas aktīvo senioru alianse un Latvijas Darba devēju konfederācija!

Violeta un Arnis

Mēs ar Violetu esam vienaudži,

59 gadi

Attēli: Video ekrānšāviņi

Laiks darīt tagad – Violetas un Arņa stāsts

Pasaulē ir daudz aizrautīgu cilvēku, kuriem gadi nav šķērslis, lai mācītos, apgūtu jaunas prasmes un izkoptu aizraujošus vaļaspriekus. Iepazīstinām ar Violetu un Arni Kalniņiem. Abiem ir 59 gadi un viņi dejo tango. Un tieši Argentīnas tango abiem ir pavēris plašāku skatu – viņi ir kļuvuši atvērtāki gan pret sabiedrību kopumā, gan to, ko var un nevar darīt cilvēki labākajos gados. Sirsnīgs, patiens un iedvesmojošs stāsts – jo laiks darīt ir tagad!

Aicinām noskatīties Violetas un Arņa video stāstu [šeit](#).

NĒ, nu, es laikam kā sieviete pateikšu citādi, tie cipari bliez.

un dotajā brīdī man ir labs darbs, saistošs hobijs un laba ģimene.

protams, vēl mans hobijs, un tas arī viss.

Istenībā pat ikdienā es par to nedomāju – par vecumu un kā mani tas ietekmē.

Attēli: Mike Chai, Pexels

Profesora Denisa Hanova viedoklis "Bīstamie cipari mūsu galvās: par vecuma diskrimināciju un tās sekām jauniem cilvēkiem"

Izlasot šo virsrakstu, varētu nonākt neizpratnē par tās atbilstību realitātei. Vecuma diskriminācija taču attiecas uz vecāka gadagājuma cilvēkiem darba tirgū. Kāds tam sakars ar jauniešiem, kuriem viss vēl ir priekšā? Šoreiz es, kuram drīz apritēs 44 gadi, gribētu mazliet pakavēties atmiņās par to, kā sāku savas darba gaitas. Strādāju daudz un daudzās jomās, ilgstoši likās, ka man vienmēr būs daudz spēka un enerģijas paveikt visu ko. Bet nemanāmi daba, kas ir katrā no mums kā neredzamais pulkstenis, sāka čukstēt par laika un spēku robežām, par enerģijas avotu pakāpenisku izsīkumu. Jaunā pieredze – iepazīt savu darba spēju robežas – var nākt pēkšņi vai arī bez dramatiskiem efektiem, klusi, bet nepārprotami.

Šādā pieredzē katrs no mums ir viens pats ar šo jauno izjūtu – robežu apzināšanos. Bet tad, pēc mirkļa, izejot ārā, publiskajā telpā, momentāni atgriežoties darba tirgū un patēriņa kultūrā, apzinies, ka šis mirklis, ja nespēsi to paslēpt vai emocionāli apkarot, var ieilgt un pārtapt par darba devēja, kolēģu un pat radnieku stereotipisku attieksmi, kas veidos jaunus ierobežojumus, pastiprinot dabiskās novecošanas ierobežojumus un palēninājumus, it kā ielūkojoties tajā intīmajā mirklī, kad esi viens ar dabisko, normālo, bet neiemācīto, neizstāstīto novecošanas procesu. Tātad daba un sabiedrība, šķiet, ir savvērējušās pret manām prāta un ķermeņa spējām turpināt strādāt, īstenot idejas, plānus, izmēģināt kaut ko jaunu un vienkārši turpināt izteikt savu Es publiskajā telpā.

Protams, nav nekādu savvērestību, viss ir manā galvā, bet arī citu galvās notiek kaut kas, kas var tieši skart mani – darba izredzes, iespējas ieņemt amatu vai turpināt pašreizējo darbu un saņemt atbilstošu atalgojumu neatkarīgi no tā, vai darbs ir fizisks, zinātniski teorētisks, "kabineta" vai lauka darbs. Katrs no mums, dzimšanas dienā ciparus skaitot, skaitās arī darba tirgū kā resurss, kas mainās, kurš jānovēro un jāvērtē. Tāpēc eidžisms, stereotipisks priekšstats par kādam noteiktam vecumam neiespējamu vai nepiemērotu darba nozari vai profesijas īstenošanu, ir sabiedrības nespēja atbrīvoties no bailēm no neapturama dabas procesa.

Pilnu D. Hanova viedokļrakstu aicinām lasīt [šeit!](#)

Kustība “Dažādībā ir spēks” aicina darba devējus pieteikties pašnovērtējumam

Šogad dažādības veicināšanas aktivitātes turpina arī Sabiedrības integrācijas fonda un Ventspils Augsto tehnoloģiju parka īstenotajā kustībā “Dažādībā ir spēks”. Kustības ietvaros līdz šī gada 30. aprīlim norisinās darba devēju pieteikšanās pašnovērtējumam un tā veikšanai. Pašnovērtējuma veikšana norisinās jau ceturto gadu un tā ietvaros ir iespēja pretendēt uz kādu no piecām balvām, kā arī saņemt dažādības apmācības un ekspertu konsultācijas.

Pieteikt sevis pārstāvēto organizāciju iespējams, veicot sekojošos soļus:

1. Apmeklējiet vietni www.dazadiba.lv/pieteikšanas un aizpildiet pieteikuma formu. Pēc tās aizpildīšanas, e-pastā saņemsiet pieteikumu un apliecinājumu.
2. Aizpildiet un parakstiet (fiziski un ieskenējot vai elektroniski) pieteikumu un apliecinājumu un sūtiet to uz e-pasta adresi info@dazadiba.lv.
3. Pēc pieteikuma un apliecinājuma nosūtīšanas Jūs saņemsiet pieejas datus elektroniskajai pašnovērtējuma anketai.
4. Aizpildiet pašnovērtējuma anketu līdz šī gada 30. aprīlim. Gaidiet aicinājumu uz apbalvošanas ceremoniju no kustības komandas!

Galvenie ieguvumi Jums un Jūsu darba vietai:

- Aizpildot pašnovērtējuma anketu, darba devējam ir iespēja veikt iekšējo auditu un saprast, kādā virzienā lūkoties, lai padarītu darba vidi iekļaujošāku.
- Iespēja pretendēt uz kādu no pieciem apbalvojumiem vienlīdz nozīmīgās kategorijās: “Mūsu darbinieki”, “Mūsu darba vide”, “Mūsu saziņa”, “Mūsu principi” un “Mūsu tirgus attiecības”.
- Pēc apbalvošanas ceremonijas organizācijām tiek izsniegti ekspertu izstrādāti atzinumi ar izceltām labajām praksēm Jūsu organizācijā un ieteikumi uzlabojumiem.
- Iespēja saņemt atbalsta pasākumus pielāgotus tieši Jūsu vajadzībām.
- Piedaloties kustībā, darba devēji publiski pierāda, ka ir atvērti iespējām, rūpējas par saviem darbiniekiem un rāda labu piemēru citiem darba devējiem.

“Dažādībā ir spēks” balva tiek piešķirta darba devējiem par ieguldījumu dažādības veicināšanā Latvijā. Kustības mērķis ir veicināt toleranci pret dažādo Latvijas uzņēmumos un darba tirgū kopumā, kā arī Latvijas iedzīvotājos veidot izpratni, ka dažādība ir resurss. 2018. gadā kustībai pievienojās 23, 2019. gadā – 31, bet 2020. gadā – jau 36 darba devēji. No tiem 26 šogad pašvērtējumam pieteicās pirmo reizi.

Vairāk informācijas aicinām skatīt [šeit!](#)

"Atvērtība ir vērtība" 2021. gada plāni

Informatīvās kampaņas "Atvērtība ir vērtība" ietvaros plānotas daudzveidīgas aktivitātes un informatīvi pasākumi.

Darba devēju auditorijai šogad plānojam:

- 🗨 Veidot video stāstus par iedvesmojošām personībām un darba devējiem, kas īsteno daudzveidīgas aktivitātes 50+ vecuma grupas darbinieku piesaistīšanai un dažādības veicināšanai;
- 🗨 Ar iedvesmas lekcijām uzrunāt dažādu konferenču, forumu un pasākumu apmeklētājus.

Savukārt 50+ mērķauditorijas pārstāvjiem, jauniešiem un sabiedrībai kopumā

- 🗨 Rīkosim diskusiju pasākumus jauniešiem Latvijas reģionos;
- 🗨 Ar interaktīvo testu un citām aktivitātēm iesaistīsimies festivālos un citos notikumos;
- 🗨 Uzrunāsim senioru auditoriju un aicināsim piedalīties veselību veicinošos pasākumos;
- 🗨 Turpināsim plašu informatīvo kampaņu, runājot ar masu medijiem un sabiedrību par ieguvumiem no atvērtības dažādībai.

"Atvērtība ir vērtība" rīkotāji aicina visus darba devējus un organizācijas uz sadarbību, lai kopīgiem spēkiem mazinātu vecuma diskrimināciju un tās izpausmes darba tirgū un ikdienas dzīvē!

Aicinām sekot līdzi arī "Atvērtība ir vērtība" notikumiem atvertiba.lv un sociālo tīklu vidē!

Vairāk par kampaņu un sadarbības iespējām: atvertiba@dazadiba.lv.

Ja turpmāk nevēlaties saņemt "Atvērtība ir vērtība" ziņas, norādiet to atbildē uz šo e-pastu.